

Souhrnná teritoriální informace:

Maroko

Zastupitelský úřad 9. 11. 2024 12:05

Marocké království je jedním ze tří království na africkém kontinentě. V roce 2011 v průběhu tzv. Arabského jara země zaznamenala nižší intenzitu protestů ve srovnání s ostatními magrebskými zeměmi. Důsledkem bylo přijetí nové ústavy, která o Maroku hovoří jako o „konstituční, demokratické, parlamentní a sociální monarchii“. Sociální rozměr byl v roce 2021 umocněn zavedením všeobecného sociálního zabezpečení (CNSS) pro občany Maroka bez výjimky. V roce 2022 pokračuje reformou zdravotního systému a snahou zavést plošné zdravotní pojištění.

Základní údaje		
Hlavní město	Rabat	
Počet obyvatel	37,8 mil.	
Jazyk	arabština, berberština	
Náboženství	islám (99 %)	
Státní zřízení	konstituční monarchie	
Hlava státu	Mohammed VI.	
Hlava vlády	Aziz Akhanouch	
Název měny	marocký dirham	
Cestování		
Časový posun	o hodin (v létě o 1 hodinu méně než v ČR)	
Kontakty ZÚ		
Velvyslanec	JUDr. Ladislav Škeřík	
Ekonomický úsek	Mgr. Jana Svobodová	
Konzulární úsek	Mgr. Michael Brtnický Ph. D.	
CzechTrade	Jakub Attarsia	
Czechinvest		
Ekonomika		2023
Nominální HDP (mld. USD)	143,43	
Hospodářský růst (%)	3	
Inflace (%)	6,09	
Nezaměstnanost (%)	13,50	

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

V zemi probíhají přímé volby do obou komor parlamentu - každých 6 let v případě horní komory a každých 5 let v případě dolní komory. Volby do dolní komory se konaly na podzim roku 2021. Předsedou marocké vlády se stal Aziz Akhannouch. Novou vládnoucí stranou se stala RNI (Rassemblement national des indépendants). V Maroku funguje pluralitní politický systém.

V roce 2019 administrativa dnes již bývalého amerického prezidenta Donalda Trumpa uznala svrchovanost Marockého království nad územím Západní Sahary a označilo toto území za integrální součást Maroka. V souvislosti s tím pak Maroko normalizovalo vztahy s Izraelem a přidalo se tak dalším zemím MENA, které podepsaly Abrahamovské dohody.

1.2 Zahraniční politika země

Zahraniční vztahy jsou neopomenutelnou součástí strategie hospodářského a sociálního rozvoje Maroka. Dohody o volném obchodu zahrnují např. evropsko-středomořskou dohodu o zóně volného obchodu s Evropskou unií, arabskou zónu volného obchodu s Egyptem, Jordánskem a Tuniskem nebo dohodu o volném obchodu s USA. Během let 2020 - 2021 byly uzavřeny smlouvy o úvěrech s Evropskou investiční bankou, s Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj a další. Maroko má historicky silné vazby s evropským kontinentem. Novodobé dějiny Maroka započaly získáním nezávislosti v roce 1956. V předcházejícím období bylo Maroko rozděleno na francouzský a španělský protektorát. Obě tyto země zůstávají i nadále významnými politickými partnery Maroka a jsou zároveň jeho největšími obchodními partnery. Ve Francii se také nachází největší marocká diaspora přesahující jeden milion občanů a rezidentů.

V rámci politiky se svými sousedy se Maroko často vymezuje proti Alžírsku. Jádrem sporu je podpora Alžírsku poskytovaná frontě Polisario. Hnutí Polisario usiluje o autonomii teritoria Západní Sahary (bývalá španělská kolonie), kde jednostranně vyhlásilo Saharskou arabskou demokratickou republiku. Marocké království tento region považuje za své teritorium. OSN uvádí území jako nesamosprávné a neuznává nad ním ani marockou suverenitu, ani suverenitu Saharské arabské demokratické republiky. Vztahy se soudní Mauretánií jsou dlouhodobě bezproblémové. Na severu sdílí Maroko pozemní hranici se Španělskem skrze enklávy Ceutu a Melillu. Maroko se Španělskem dlouhodobě spolupracuje v boji proti nelegální migraci.

Blízkým spojencem Maroka jsou Spojené státy americké. Maroko bylo první zemí, které mezinárodně uznalo Spojené státy již v roce 1786. Maroko je též dlouhodobým spojencem Spojených států v boji proti terorismu. V nedávné době došlo k významnému prohloubení vzájemných vztahů. V prohlášení z konce roku 2020 administrativa Spojených států uvedla, že USA uznávají marockou svrchovanost na celém území Západní Sahary a vyjádřil tak plnou podporu marockému návrhu na autonomii tohoto území pod správou Marockého království. Tento koncept označila za jediné spravedlivé a realistické řešení sporu týkajícího se sporného území. Maroko je jednou z pěti arabských zemí, které normalizovaly vztahy se státem Izrael.

Důležitým partnerem v mnoha oblastech zůstává Evropská unie.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel Maroko v současné době činí 37,80 mil. lidí s rostoucím trendem. Hustota zalidnění činí 73 obyvatel na 1 km² (123. místo na světě). Téměř 63% populace žije ve městech. Nejvyšší hustotu zalidnění zaujímá severozápadní část Maroko, kde panuje téměř středomořské klima. V jihovýchodní části Maroka se nachází poušť Sahara. Podíl ekonomicky činného obyvatelstva v roce 2022 činil 39 % celkové populace. Maroko je zemí s velmi mladou populací. Téměř polovinu populace činí obyvatelstvo mladší třiceti let. Průměrná délka života v roce 2022 činila 77,2 let.

Národností složení v Maroku je z 99 % tvořeno obyvatelstvem arabsko-berberského původu. Odhaduje se, že až 25 % obyvatelstva hovoří berbersky. Historicky byla v Maroku významná židovská diaspora, která se se vznikem státu Izrael v roce 1946 zúžila na současných 2500 obyvatel. Převládajícím náboženstvím je Islám. Hlásí se k němu 99 % obyvatelstva. Křesťanství je rozšířené především mezi obyvateli, kteří do Maroka přicházejí ze subsaharské Afriky. Marocké království má dva oficiální jazyky - arabštinu a berberštinu. V úředním styku, obchodě a diplomacii je hojně využívána francouzština a angličtina.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Marocká ekonomika v posledních deseti letech doznává významných změn. Hospodářství, tradičně orientované na zemědělskou produkci, zvyšuje úspěšně své průmyslové kapacity a láká stále větší množství zahraničních investic. Maroko je 6. největší ekonomikou na africkém kontinentě. K příčinám, které marockou ekonomiku brzdily v covidových letech (2020) patřil propad příjmů z cestovního ruchu, narušení globálních hodnotových řetězců a pokles zemědělské produkce spojený s akutním extrémním suchem. Válka na Ukrajině zvýšila cenu dovážených zemědělských komodit. Z černomoří se dováželo 24 % celkového importu obilí.

Marocká ekonomika je téměř z 57 % tvořena sektorem služeb, 31 % připadá na průmysl a zbývajících 12 % zaujímá zemědělství. Nadějně se v posledních deseti letech rozvíjí automobilový průmysl. V Maroku se vyrábí nejvíce osobních automobilů v celé Africe, brzy Maroko překročí práh 1 mil. vyrobených aut ročně. Na severu země vznikl největší africký přístav Tanger Med. Ten zajišťuje především vývoz osobních automobilů vyrobených v Maroku do Evropy. Maroko je také největším světovým exportérem fosfátů. Důležitou součástí marockého vývozu jsou zemědělské produkty (zelenina, ovoce, ryby) a textil. Dováží se především ropa, zemní plyn, uhlí, automobilové součástky, elektronika, elektro technologické výrobky a další.

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025
Růst HDP (%)	8,02	1,26	3	2,6	3
HDP/obyv. (USD/PPP)	9036,19	9694,43	10240	10670	11110
Inflace (%)	1,40	6,66	6,09	2,8	2,8
Nezaměstnanost (%)	12,30	11,80	13,50	13,30	12,50
Export zboží (mld. USD)	36,647	42,184	42,368	43,004	43,864
Import zboží (mld. USD)	58,805	72,578	70,632	69,031	70,476
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-19,967	-26,463	-24,837	-27,55	-28,302
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	37,08	37,46	37,84	38,21	38,57
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	3/7	3/7	3/7	3/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Nárůst cen ropy a dalších surovinových komodit mohou značně ovlivnit veřejné finance. Maroko dováží přibližně 90 % energetické spotřeby. V posledních letech se zvyšuje domácí produkce elektřiny z obnovitelných zdrojů (větrné, solární elektrárny, zelený vodík), která však ještě nedokáže pokrýt celkovou poptávku. Vyšší ceny dovážené energie tak mohou způsobit větší inflační tlaky a oslabit fiskální pozici vlády. Vysoké náklady si také žádá modernizace armády.

Devizové rezervy dosahují okolo 695 mld. CZK. To představuje snížení o přibližně 50 mld. CZK ve srovnání s minulým rokem. Platební bilance zahraničního účtu je v Maroku dlouhodobě záporná. Tento trend se administrativa snaží obrátit řadou vládních strategií s důrazem na export zboží. Deficit státního rozpočtu v roce 2022 tvořil 5,1 % HDP s klesajícím trendem. Veřejný dluh dosahuje téměř 85 %. Výzvou současné i příští vlády bude konsolidace veřejných financí, zachování ratingu BB+ a efektivní výběr daní.

Veřejné finance	2023
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-5,10
Veřejný dluh (% HDP)	82,00
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,026
Daně	2024
PO	-
FO	-
DPH	-

2.3 Bankovní systém

Marocký bankovní sektor je jeden z největších v Africe, procházející modernizací, se zaměřením na další africké trhy. Centrální bankou v Maroku je Bank-Al-Maghrib (založena v roce 1959).

Mezi pět největších marockých bank patří: Attijariwafa Bank, Banque Populaire du Maroc, BMCE Bank/Bank of Africa, Société Générale Maroc, BMCI.

Attijariwafa Bank je největší marockou bankou. Sídlo banky se nachází v Rabatu. Poskytuje finanční služby v řadě afrických zemí a má řadu poboček v zemích EU a Velké Británii. Od roku 1993 je možné obchodovat akcie Attijariwafa Bank na casablanské burze. Attijariwafa Bank patří do SNI holdingu, který je z velké části vlastněn královskou rodinou. Banque Centrale Populaire je komerční marockou bankou se sídlem v Casablance. Zaujímá okolo 25 % bankovního trhu v Maroku. Založena byla již v roce 1925. Od roku 2004 je možné obchodovat její akcie na casablanské burze. BMCE Bank/Bank of Africa byla založena v roce 1959. V Marockém království má na 700 poboček, dalších 560 poboček má v dalších zemích Afriky. Její akcie jsou též obchodovatelné na casablanské burze. Société Générale Maroc je banka patřící do skupiny Société Générale S.A., která je francouzskou mezinárodní investiční bankou. V České republice poskytuje služby prostřednictvím Komerční banky. BMCI patří do francouzské skupiny BNP Paribas.

Dle informací udrží centrální banka úrokové sazby na 3 % po celý rok 2024.

2.4 Daňový systém

Marocký daňový systém je podobně jako v ČR rozdělen do čtyř hlavních částí: přímé daně, daně z přidané hodnoty, registrační poplatky a kolky. Daňový systém v Maroku je poměrně komplikovaný. Problémem může být častá změna daňových předpisů, která komplikuje působení zahraničním investorům a společnostem v Maroku. Významná daňová reforma proběhla v roce 2020. Jednalo se o reformu tzv. volných obchodních zón. Důvod ke změně bylo dlouhodobé zařazení Maroka na tzv. šedém seznamu daňových rážů Evropské unie. V rámci provedené reformy, která Maroko přiblížila standardu zemí EU, bylo Maroko s tzv. šedého seznamu definitivně odstraněno.

V Maroku je zavedena progresivní daň jak u fyzických tak právnických osob. Fyzické osoby s příjmem od 30 tis. MAD za rok mají nulovou sazbu. Od 30 tis. do 50 tis. je sazba 10 %. Příjem mezi 50 tis. a 60 tis. je zdaněn 20 %. Od 60 tis. do 80 tis. daň činí 30 %. Nad 80 tis. do 180 tis. je daněno 34 %. Nejvyšší daň je při příjmu nad 180 tis., poté dosahuje daň 38 %. Obdobná situace je u korporátní daně. Příjem společnosti do 300 tis. MAD za rok se daní 10 %. Mezi 300 tis. a 1 mil. je to 20 %. Nad 1 mil. MAD je daň 31 %. Leasingové a úvěrové společnosti platí daň ve výši 37 %. Rozdílné daňové sazby platily v tzv. volných obchodních zónách a v zóně Casablanca Finance City. Daňové úlevy byly také poskytovány exportním firmám.

Základní sazbou DPH je 20 %, sníženou 14 % (energie, služby, máslo), 10 % (pohonné hmoty, restaurační služby, některé potraviny), 7 % (dodávky pitné vody, výroba osobních automobilů, některé potraviny).

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Česká republika má s Marokem dlouhodobě kladnou obchodní bilanci. Maroko je druhým největším obchodním partnerem České republiky na africkém kontinentě. Po pandemickém útlumu začala vzájemná obchodní výměna v roce 2022 opět růst. Export do Maroka z ČR zaznamenal jeden z největších procentuálních meziročních nárůstů celosvětově. Nyní je Maroko druhým nejvýznamnějším obchodním partnerem ČR v Africe.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z ČR (mld. CZK)	9,87	7,81	11,87	13,56	15,83
Export do ČR (mld. CZK)	4,76	5,20	6,30	9,38	10,32
Saldo s ČR (mld. CZK)	-5,11	-2,61	-5,57	-4,18	-5,50

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	6008,65	37,96
773	Prostředky k rozvodu elektrické energie j. n.	2550,69	16,12
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	2379,82	15,04
893	Předměty z hmot plastických j. n.	443,34	2,80
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	411,16	2,60

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
773	Prostředky k rozvodu elektrické energie j. n.	3693,47	35,79
784	Díly a příslušenství vozidel motorových	1630,16	15,80
054	Zelenina čerstvá, chlazená, zmrazená ap., kořeny, hlízy aj.	995,22	9,64
747	Kohouty, ventily aj. armatury pro potrubí, kotle ap.	755,21	7,32
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	510,99	4,95

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Evropská unie představuje pro Maroko největšího obchodního partnera, tradičně Španělsko (vzdáleno pouhých 14 km) a Francie.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z EU (mil. EUR)	23287,90	20032,32	25119,99	31613,98	32972,65
Export do EU (mil. EUR)	16322,06	15138,68	17995,89	21728,62	23414,95
Saldo s EU (mil. EUR)	-6965,84	-4893,65	-7124,10	-9885,37	-9557,70

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Mezi významné obchodní dohody patří FTA s USA platná od roku 2006. Další obchodní dohody jsou uzavřeny s Tureckem, Jordánskem nebo SAE.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	23838,82	21154,66	29274,63	35520,67	32361,95
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	11074,78	10486,41	15902,58	17291,58	15775,45
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-12764,04	-10668,25	-13372,05	-18229,08	-16586,50

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

V roce 2020 se výše PZI odhadovala na 3,1 mld. USD. Největšími investory v zemi jsou Francie následovaná Spojenými arabskými emiráty, Velkou Británií, Holandskem, Španělskem a USA. Čína oznámila obří investice do výroby elektro baterií a pneumatik v okolí Tanger na severu Maroka. Velké množství investic proudí do nákupu nemovitostí, stavebních projektů, finančních služeb a průmyslu. Maroko nejvíce investuje v afrických zemích. V roce 2023 Maroko představilo Investiční chartu, která podstatně zjednodušuje systém zahraničních investic a oživuje finančními pobídkami marocký průmysl.

Pro české firmy se v Maroku nabízí celá řada investičních oblastí. Perspektivními obory se jeví obranný průmysl, automobilový průmysl, zdravotnictví a energetika (oblast zeleného vodíku).

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

V roce 1996 byla mezi Marockým královstvím a Evropskou unií podepsána asociační dohoda, která vstoupila v platnost v roce 2000. Mezi oběma partnery byla podepsána v roce 2021 také sektorová dohoda zaměřená na zemědělství. Díky dohodě byla zavedena liberalizace na řadu zemědělských produktů včetně těch pocházejících z rybolovu. V roce 2013 byly zahájeny jednání o tzv. Hluboké a komplexní zóně volného obchodu.

Smlouvy s ČR

Česká republika má s Marokem uzavřenou dohodu o podpoře a ochraně investic z roku 2001, ke které byl přijat dodatkový protokol v roce 2010. V roce 2001 byla podepsána dohoda o omezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu. V roce 2018 byla podepsána dohoda o hospodářské spolupráci mezi ČR a Marokem, která v Maroku prozatím nevstoupila v platnost.

3.4 Rozvojová spolupráce

Marocké království nepatří mezi prioritní země zahraniční rozvojové pomoci ČR. Přesto ČR v Maroku pomáhá ve formě malých lokálních projektů a vázaných peněžních darů české rozvojové pomoci.

V rámci malých lokálních projektů byl v roce 2018 realizován zavlažovací systém zemědělských pozemků pomocí dešťové vody v blízkosti obce Annougar, kde byla zřízená vodní nádrž. V roce 2023 se ČR zaměřila na podporu marockých žen a žen migrujících z jiných afrických zemí vychovávajících samy své děti. Druhý malý lokální projekt roku 2023 podpoří rozvoj vzdělanosti na severu Maroka pro marockou mládež a ženy v těžkých životních situacích. V roce 2024 se česká rozvojová pomoc zaměřila rovněž na vzdělávání v podobě renovace venkovské základní školy poblíž města Zaouit Cheikh.

V rámci vázaného peněžního daru byl v roce 2021 poskytnut humanitární dar v reakci na pandemii koronaviru Fakultní nemocnici Mohammeda VI. v Marrakéši v podobě nemocničních lůžek české firmy Linet Slaný. V roce 2022 rovněž do Fakultní nemocnice Mohammeda VI. v Marrakéši směřovaly přístroje porodní péče české firmy TSE České Budějovice.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► ICT, elektronika, kyberbezpečnost

Sektor představuje asi 7 % marockého HDP, polovinu z něj tvoří telekomunikace. Od roku 2020 probíhá urychlená digitalizace státní správy jako reakce na pandemii koronaviru. Velký růst zaznamenal také e-commerce. S tím souvisí zvýšená poptávka po cloudových řešeních, managementu dat včetně tématu big data, hostování softwaru (SaaS), řešení v rámci kybernetické bezpečnosti a dalších službách a produktech.

► Obranný a bezpečnostní sektor

Národní bezpečnost je jednou z priorit marocké administrativy. Geografická poloha země na křižovatce mezi Evropou, Afrikou s sebou přináší řadu hrozeb včetně nelegální migrace či pašování. Zvýšená poptávka proto je po zařízení sloužících ke kontrole hranic, integrovaná řešení pro monitoring a dohled, radary a skenovací zařízení. V roce 2023 by marocké ministerstvo obrany mělo mít k modernizační kapacit k dispozici cca 10 mld. EUR, zhruba 3,5 % marockého HDP.

► Zemědělství a potravinářství

V zemědělství je zaměstnáno téměř 40 % populace. Na tvorbě HDP se tento sektor podílí 13 %. V roce 2020 byla spuštěna vládní strategie Green Generation 2030. Cílem je moderní zemědělství a snižování dopadů klimatických změn na produkci. Příležitosti jsou v řešeních pro precizní farmaření (smart farming).

► Automobilový sektor

Země ročně vyrobí na 700 tisíc osobních vozů, včetně 50 tis. elektroaut a je tak jedničkou na africkém kontinentě. Sektor zaměstnává na 180 tisíc zaměstnanců a produkce se vyváží do 74 zemí světa. Maroko má ambice stát se významným světovým centrem v oblasti automobilového průmyslu. Možnosti pro české firmy jsou v dovozu komponentů (např. kola, osvětlení, kabeláž a dalších produktů v režimu OEM automobilových součástek). Příležitosti jsou také investice do výroby bateriových systémů, náhradních dílů a pneumatik.

► Zdravotnictví a farmacie

Pandemie koronaviru uspořádala marocké vlády realizovat obří reformu zdravotnického systému spuštěnou v roce 2022. Ta se opírá především o reformu marockého sociálního systému, v rámci kterého by mělo být dostupnější všeobecné zdravotní pojištění. To předpokládá rozvoj nemocničních a vzdělávacích kapacit v každém z 12 regionů Maroka. Vysoká poptávka je po spotřebním zdravotnickém materiálu a zdravotnickém vybavení nemocnic.

► Důlnictví a těžební technika

Ač je Maroko z 91 % závislé na dovozu energetických zdrojů (především ropa, plyn a uhlí), z hlediska těžby ostatních nerostných surovin drží Maroko ve svém hospodářství trumfovou kartu – fosfáty. Maroko vlastní největší světové rezervy fosfátů, jejichž zásoba by při těžbě 37,4 mil. tun (rok 2020) stačila na dalších 1334 let. Země je druhým největším světovým producentem fosfátů, hned po Číně, následované USA. Marocký těžební průmysl se stává motorem marockého exportu. V roce 2021 připadlo 20 % celkového marockého vývozu na export fosfátů a dalších nerostných surovin. Dle vládní strategie “Plan Maroc Mines” na léta 2025 - 2030 je počítáno až s desetinásobným objemem investic do těžebního a důlního průmyslu a vytvoření až 30 000 nových pracovních míst.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Kultura obchodního jednání v Maroku má svá specifika. Nalezneme zde prvky arabské kultury spolu s evropským způsobem komunikace. Je vždy dobré vědět jakým tématům se vyhýbat a které prvky chování nejsou v Maroku plně žádoucí.

4.2 Oslovení

Doporučení a společný kontakt je v Maroku velmi cenný. Pokud se na někoho obrátíte pouze na základě internetového vyhledávače, je cesta trnitá. Udržujte s marockými partnery osobní kontakt.

Arabská příjmení jsou na vizitkách zpravidla uvedena v latině. Přepis arabských jmen do latinky se v Maghrebu zakládá zpravidla na francouzské transkripci. Oslovovat je vhodné paní, pan ve francouzském překladu.

Maročané pohybující se v zahraničním obchodu budou ovládat většinou velmi dobře francouzštinu a angličtinu. Na severu Maroka je běžně užívána také španělština.

4.3 Obchodní schůzka

Oslovení přímo nemívá často mnoho úspěchu. Nejlepší způsobem je být představen společným kontaktem. Pokud máte doporučení, cesta ke schůzce je daleko jednodušší. Marocký pracovní týden je stejný jako v Evropě na rozdíl od zbytku arabského světa. Avšak pátky jsou sváteční a není vhodné, předně v čas velké modlitby a odpoledne, si na tento den sjednávat schůzky. Pro čas schůzky je vhodné volit dopoledne po 10. hodině a počítat s často i vleklým průběhem do odpoledne. Komunikovat s úřady a marockými partnery je lepší v dopoledních hodinách. Čas schůzky je dodržován nicméně ne vždy na minutu přesně. Je však vhodné být na schůzku připraven včas a nespolehat na jiné pojetí času. Doporučuje se spíše neplánovat schůzky na období Ramadán a pátek. Je dobré mít k dispozici kalendář marockých svátků. Dát si pozor na některé svátky, které se posouvají a nejsou vždy stejného data.

Prostory, kanceláře partnera jsou dobrým místem na schůzku a Maročané Vás rádi pozvou i k sobě domů. Na oplátku je vhodné sjednat schůzku v dobré restauraci. Gastronomie je v Maroku zásadní věc. Připravte se na vícero schůzek. Během jednoho týdne se můžete s partnerem vidět vícekrát. Jednací tým může být složen různě. Nejsou jasné daná pravidla, která by určovala, jak by měl vypadat. Maročané však raději budou jednat s výše postaveným zástupcem firmy, to odráží nastavení místní společnosti, kde hierarchie hraje důležitou roli. Podání ruky je ve společnosti zcela běžné. Společenský oděv, oblek pro muže, delší šaty s rukávy pro ženy.

Maroční obchodníci jsou velmi zkušení a jazykově vybavení. Je důležité být na schůzku náležitě připraven. Maročané neradi říkají ne. Můžete narazit na obchodníky, kteří nemají v konkrétním odvětví takové zkušenosti, ale ani to je nezastaví s Vámi o obchodu jednat. V takovém případě je potřeba být obezřetný a přistupovat k obchodu opatrně a veškeré náležitosti obchodu si přesně stanovit. V Maroku je velmi rozšířená neformální síť kontaktů, která souvisí také s tradicí široké rodiny. Často se stane, že i když člověk, se kterým o obchodu jednáte, není sice z Vašeho oboru, ale je schopen Vám doporučit někoho dalšího.

Někteří Maročané se hlásí spíše ke svým berberským kořenům. Nelze tedy generalizovat a považovat všechny Maročany jen za Araby. Islám je státní náboženství, ale přístup se může lišit. Řada Maročanů studovala nebo žila v Evropě a USA a jejich přístup může být poněkud odlišný. Snadno, ale narazíte také na tradiční staré rodiny, kde je lepší chovat se zdrženlivěji. V Maroku je pozvání domů projevem úcty. Maročané jsou pohostinní a určitě Vás rádi pozvou na dobrý mátový čaj. Přibalit malý vhodný dárek sebou nebude na škodu. Pozor na alkoholické nápoje (spíše nedarovat), lepší zakoupit květinu či sladké. Radost určitě udělá i dárek české výroby, jako sklo nebo bižuterie. Maroka je známa svou keramikou a Maročané mají rádi dekorativní věci. Připravte se na delší konverzaci o tématech, které zcela nesouvisí s obchodem. Je důležité budovat důvěru.

Projekty ekonomické diplomacie ve formě podnikatelských misí jsou bezesporu praktickým nástrojem pro získání kontaktů. Účast firmy na veletrhu konaných po celém Maroku jsou skvělou příležitostí pro získávání kontaktů na místní / africké distributory a partnery. Do roku 2023 fungoval v Maroku projekt na podporu ekonomických aktivit tzv. PROPEA. O projektu je možné se dočíst více na stránkách ministerstva zahraničních věcí případně se obrátit na zastupitelský úřad v Rabatu.

4.4 Komunikace

Pokud ovládáte francouzský jazyk nebo berberštinu, bude pro Vás komunikace v Maroku mnohem jednodušší. V opačném případě není od věci přizvat na jednání tlumočnicka. Mladá generace hovoří též anglicky. Nelze však očekávat tak širokou znalost anglického jazyka, jak mohou být čeští podnikatelé zvyklí z jiných regionů.

Při jednání je vhodné vyhnout se tématům jako je náboženství či politika.

Dobrou volbou neutrálního tématu jsou jídlo, sport - zejména fotbal (historický úspěch marockého národního fotbalového týmu na Mistroství světa 2022 a spolupořadatelství Maroka - Španělska - Portugalska Mistroství světa v roce 2030) nebo cestování. Osobní setkání je základ úspěšného jednání. Komunikace přes telefon případně whatsapp je daleko rozšířenější, než emailová komunikace.

4.5 Doporučení

Vždy je důležité pečlivě zvážit rizika, která s místním trhem souvisejí. Pro úspěšné působení na marockém trhu je vhodné založit pobočku dle místní právní úpravy. Je potřeba se připravit na delší byrokratické procesy a být dostatečně trpělivý. K úspěchu na marockém trhu je klíčový místní partner. Přesto je důležité znát poměry, kulturu a tradici. Znalost francouzského jazyka nebo berberštiny na komunikativní úrovni bude obrovskou výhodou v počátcích vašeho podnikání v Maroku.

4.6 Státní svátky

Marocké království má celkem třináct státních svátků z nichž jsou čtyři „pohyblivé“. Souvisejí většinou se svatým měsícem Ramadánem, který se také každý rok posouvá. V roce 2025 Ramadán proběhne v březnu (od 28. 2. nebo 1. 3. 2025).

1. ledna – Nový rok

11. ledna – Státní svátek (vydání Manifestu nezávislosti roku 1944)

22. března – začátek postního měsíce Ramadán

21. dubna – Aid Al Fitr – konec postního měsíce Ramadán

1. května – Svátek práce

30. června – Svátek trůnu (nástup krále Mohammeda VI. na trůn v r. 1999)

20. července – Aid Al Adha (Svátek přinášení obětí)

14. srpna – Oued Eddahab (Svátek provincie Sahara)

20. srpna – Svátek revoluce, krále a lidu

21. srpna – Svátek mládeže

19. října – Aid Al Mouloud (narození Proroka Mohammeda), tzv. mawlid

6. listopadu – výročí Zelného pochodu

18. listopadu – svátek nezávislosti

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Zahraniční zboží je dováženo do Maroka především přes námořní přístavy v Casablance či Tanger společnostmi, jež často zajišťují jeho další distribuci ke státním nebo soukromým prodejcům a distributorům. Marocké distribuční sítě se dynamicky rozvíjejí, nicméně malé tradiční obchody stále převažují. Velkoobchodní sítě (smíšeného zboží) se objevují teprve v posledních letech a jejich dynamika je značná – jejich podíl na trhu je cca 20 % (v roce 2021, v roce 2014 to bylo 14 %). V oblasti obecného prodeje se jedná o 5 velkoobchodních firem. Největší z nich je řetězec Marjane (zaujímá 45 % trhu), Carrefour (zaujímá 30 % trhu), Acima, Cofarma a Aswak Assalam. Postupně vznikají také specializované velkoobchody na nábytek (Ikea od roku 2016, Kitea), elektrické spotřebiče (Elektroplanet) a hobby markety (Bricoma).

Marocký trh je relativně velmi dobře zásoben – velice těžko se vyhledává zboží, které by zde chybělo. Platí zde zásada pro řadu zemí severní Afriky stejná. Pro vstup na trh je důležité mít prověřeného a kvalitního místního zástupce. Před samotným zahájením exportu či investicí v teritoriu není od věci zainvestovat do průzkumu trhu a využít služeb prověřených konzultantských firem. Pro prvotní kontakt s Marokem a exportním potenciálem je také vhodné využít služeb českých zastupitelského úřadu v Rabatu nebo služeb CzechTrade v Casablance/Rabatu.

Veřejné zakázky a tendry lze vyhledávat pomocí platformy, kterou lze stáhnout na portále [Public tenders Alert Service | Maroc.ma](#). Při vstupu na trh je dobré seznámit se s celními předpisy. Základní informace je možné dohledat na stránkách [marocké Celní správy](#).

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

V Maroku existují čtyři různé formy společnosti.

Société à Responsabilité Limitée S.A.R.L. (private limited company) – obdoba našeho s.r.o. Základní kapitál je max. do výše 10 000 MAD. Může mít maximum padesát společníků.

Société anonyme, S.A. (public limited company) – obdoba české akciové společnosti. Základní kapitál buď 300 000 MAD v případě klasické akciové společnosti. V případě společnosti jejíž akcie se obchodují na burze je základní kapitál stanoven na 3 000 000 MAD. Minimální počet společníků je pět. Maximální není stanoven.

Société en nom collectif, SNC (Partnership) – obdoba V.O.S. Musí mít minimálně dva společníky. Nemá stanoven základní kapitál.

Société en Commandite Simple, SCS (Limited Partnership) – obdoba komanditní společnosti v ČR. Minimálně dva společníci a základní kapitál je stanoven minimálně na 10 000 MAD.

Při zakládání společnosti v Maroku je doporučeno využít služeb místního subjektu, který má s takovým procesem zkušenosti. Nejedná se o složitý proces. Je potřeba též zřídit bankovní účet u marocké banky. Stanovit jméno společnosti, sídlo a zaplatit administrativní poplatky. Je dobré se informovat na Regionálních centrech pro investice např. [Centre Régional d'Investissement de Casablanca-Settat](#). V roce 2023 bylo možné využít k této službě projekt PROPEA, jehož realizátorem byl místní subjekt. České společnosti mají možnost konzultovat záměr se zastupitelským úřadem v Rabatu.

5.3 Marketing a komunikace

Při marketingu je potřeba se vyvarovat citlivých témat týkající se kultury, náboženství a politiky.

Propagační materiály a technická dokumentace k nabízeným produktům by měla být zpracována ve francouzštině či arabštině. Jednoduché instrukce ve francouzském jazyce, předvedení výrobku, poskytnutí vzorků a osobní návštěvy u distributora jsou k úspěšnému prodeji v Maroku nezbytné. Vhodné je zajištění servisu prostřednictvím zaškolených místních techniků, zejména u spotřebního zboží. Nejvhodnější formou prezentace zboží v Maroku je důkladně připravená účast na specializovaném veletrhu nejlépe v hospodářském a obchodním centru země – Casablance.

Zastupitelský úřad ČR v Rabatu či kancelář agentury CzechTrade v Maroku jsou ochotni pomoci se speciální prezentací českých firem. V Maroku existuje řada reklamních agentur. Využit je možné i reklamních časů v televizních kanálech či v řadě soukromých rádiových stanic. V Maroku jsou rozšířeny také internetové servery, na kterých je rovněž možno firmu představit. Rozvíjí se i reklama prostřednictvím krátkých textových zpráv a emailů. V posledních letech je také patrný trend využívání sociálních médií. Úspěšně se dá v Maroku prezentovat na instagramu. Řada místních především menších firem má instagramové profily, které hlavně mladší populace velmi bedlivě sleduje.

Poměrně dobře je rozvinuta mediální reklama, zejména v novinách a časopisech. Mezi hlavní deníky, vydávané v Maroku ve francouzštině, patří Le Matin, L'Opinion, L'Economiste, či hospodářský týdeník La Vie Eco .

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Maroko je členem Světové organizace duševního vlastnictví a je signatářem např. Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl, Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví, Smlouvy o patentové spolupráci, Smlouvy o známkovém právu, Niceské dohody o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek, Protokolu k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranný známek či Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském. V roce 2015 Maroko podepsalo s EU dohodu o uznávání geografických značení zemědělských výrobků – evropská geografická značení jsou tak chráněna v Maroku a naopak marocká v EU.

V Maroku funguje Národní kancelář pro ochranu průmyslového a obchodního vlastnictví (Office marocain de propriété industrielle et commerciale – OMPIC), jejímž úkolem je registrace a vedení databáze ochranných známek, patentů, návrhů a značek. Kancelář zároveň na požádání poskytuje právní informace o obchodnících, firmách a právní pomoc firmám v otázkách duševního vlastnictví. Hlavní zákonnou normou v problematice ochrany průmyslového vlastnictví je zákon č. 31-05 z roku 2005, který upravuje původní zákon č. 17-97. Na webových stránkách kanceláře [Office Marocain de la Propriété Industrielle et Commerciale](#) lze nalézt statistiku a databázi registrovaných známek. Na webu lze také vyplnit formulář se stížností ohledně neoprávněné kopie či falšování značky. V případě podezření na jakékoli neoprávněné použití registrované značky je také možno prostřednictvím OMPIC požádat celní úřady, aby zkontrolovaly dovoz konkrétního výrobku a jeho původ.

I přes výše uvedené informace je nutné upozornit, že marocký trh má značné problémy s dodržováním pravidel duševního a průmyslového vlastnictví, ochranných a registračních známek apod. Je zaplaven nejružnějšími místními a zahraničními padělkami značkového zboží zejména v oblasti textilu, módních doplňků a elektroniky. Při řešení sporu vyplývajících z porušení práv duševního vlastnictví je vhodné využít služby advokátních kanceláří zabývajících se danou problematikou.

5.5 Trh veřejných zakázek

Pravidelné zprávy o vývoji a trendech marockého hospodářství publikuje Ministerstvo hospodářství a financí (Note de conjoncture) a Vysoký úřad pro plánování, jenž provádí hlavní statistická šetření. Souhrnné studie o stavu ekonomiky jsou zveřejňovány čtvrtletně – www.hcp.ma.

Přehled vyhlášených tendrů www.marchespublics.gov.ma – investiční portál Veřejné zakázky jsou trojího typu – na dodávky práce, materiálu či služeb. Jsou přístupné i pro zahraniční firmy. Od ledna 2014 je účinný nový vládní dekret k veřejným zakázkám (Décret n° 2-12-349 du 8 jomada Ier 1434 – 20 mars 2013 – relatif aux marchés publics), který v čl. 155 uvádí, že může být dána preference marockým podnikům tím, že cena zahraničních nabídek může být komisí navýšena až o 15 %. Zveřejnění je minimálně 21 dní před datem podání nabídky.

Zadávací dokumentace některých výběrových řízení je zpoplatněna – cena bývá kolem 500 MAD. Součástí podmínek výběrových řízení pro veřejné práce (ale i pro některé jiné zakázky) jsou záruky, jež vystavují marocké banky na základě protizáruk vystavených bankou v zemi dodavatele. Částka může být stanovena buď absolutně, nebo procentem z nabídkové ceny (až 10 %). Pouze vybrané firmy jsou poté vyzvány k předložení nabídek. Účelem předkvalifikačního řízení je vyloučit firmy, které nemají dostatečné technické, odborné a ekonomické předpoklady.

Státní a polostátní marocké firmy zveřejňují tendry na vlastních internetových stránkách.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Přesný vzor pro řešení obchodních sporů není možné vypracovat – podmínky sporů jsou vždy individuální a i jednání marockých úřadů se často liší. Drobné spory jsou obvykle řešeny s příslušným ministerstvem. Spory mohou být postoupeny i soudu, ale vzhledem k pomalému fungování soudů se doporučuje vyzkoušet všechny možnosti dosažení narovnání sporu mimosoudně.

Maroko je členem Mezinárodního střediska pro řešení kapitálových sporů (International Center for the Settlement of Investment Disputes – ICSID) a účastníkem konvence z roku 1958 o uznávání a vymáhání rozhodnutí zahraničních rozhodčích soudů (s výhradami) a také konvence z roku 1965 o urovnávání sporů mezi státy a státními příslušníky jiných států. Při oblastních obchodních a průmyslových komorách postupně vznikají arbitráže, které přebírají řešení sporů mezi účastníky trhu. Faktem zůstává, že slabá efektivita obchodní justice je jedním z nejslabších článků marocké snahy zatraktivnit Maroko pro zahraniční investory a je zemi vytýkána mnoha mezinárodními organizacemi a ratingovými společnostmi. Evropská unie zařadila zlepšení podmínek k řešení obchodních sporů mezi hlavní témata jednání s Marokem na úrovni pracovních skupin pro obchod.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Držitelé cestovních pasů ČR nepotřebují ke vstupu do Maroka vízum pro pobyt nepřesahující 90 dnů. Cestovní pas musí být platný nejméně 3 měsíce od vstupu na marocké území.

Přihlašovací povinnost v Maroku plní hotely, kempy a ostatní ubytovací zařízení. V případě, že občan ČR hodlá v rámci pobytu do 90 dnů vykonávat na marockém území výdělečnou činnost, je povinen si obstarat od marockého ministerstva práce pracovní povolení.

Občané ČR by měli být pro pobyt vybaveni dobrým zdravotním pojištěním s ohledem na účel pobytu a přiměřenou částkou finančních prostředků s ohledem na předpokládanou délku pobytu.

Bližší informace o cestování do Maroka naleznete na webu [Ministerstva zahraničních věcí v sekci Státy a území](#).

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Podmínky pro zaměstnávání cizinců a místních sil byly v minulých letech zjednodušeny. Jistá omezení však existují nadále pro činnost ve specializovaných oborech, jako je např. zdravotnictví, lékárenství a advokacie.

Zaměstnaný cizinec musí získat povolení k dlouhodobému pobytu (carte d'immatriculation) v Maroku. K jeho získání je nutné po příjezdu do Maroka na místě příslušném pracovišti Národní bezpečnosti či královského četnictva kromě jiného předložit doklad potvrzující účel pobytu na území Maroka (tj. pracovní smlouvu schválenou marockým ministerstvem práce), adresu přechodného bydliště v Maroku a pro některá odvětví bývá vyžadován i výpis z trestního rejstříku. Pracovní povolení zpravidla vyřizuje firma, u které bude cizinec zaměstnán. Má-li marocký zaměstnavatel zájem zaměstnat cizince, musí v těchto případech nejprve prokázat, že na dané místo nenalezl vhodného marockého kandidáta, a poté požádat o povolení k zaměstnávání cizince marocké Ministerstvo práce a profesního vzdělávání. V případě udělení povolení může uzavřít s cizincem smlouvu, kterou zkontroluje ANAPEC (Agence nationale de promotion de l'emploi et des compétences – Národní kancelář pro propagaci zaměstnanosti a kompetence) a vydá souhlas se zaměstnáním cizince.

Minimální mzda je okolo 6.500 CZK. V rámci velké reformy sociálního a zdravotního pojištění by měli všichni zaměstnanci být pojištěni. Ke sdělování přesných podmínek zaměstnávání cizinců na území Maroka je příslušným úřadem Velvyslanectví Marockého království v ČR (Mickiewiczova 254/6, 160 00 Praha 6 – Hradčany, +420 233 325 656). Informace lze nalézt také na stránkách [ministerstva práce](https://www.businessinfo.cz/maroko).

5.9 Veletrhy a akce

V Maroku se koná celá řada veletržních akcí, nejčastěji Casablanca, Meknes nebo Marrakéši.

SIAM - největší zemědělský veletrh na africkém kontinentě ve městě Meknes na přelomu dubna - května každého roku

GITEX - veletrh zaměřený na průmysl a technologie v Marrakéši na přelomu května a června každého roku

SIB – veletrh zaměřený na stavebnictvív v Casablanca

POLLUTEC – veletrh zaměřený na životní prostředí v Casablanca

FOOD EXPO – potravinářský veletrh v Casablanca v září každého roku

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Marockém království

4,5 km, Avenue Mohammed VI
10, Rue Zankat Ait Melloul
Villa Merzaa 10000 Souissi-Rabat
Royaume du Maroc
E-mail: rabat@embassy.mzv.cz

Pro korespondenci s konzulárním úsekem (ohledně víz nebo českých dokladů) používejte prosím výhradně: consulate_rabat@mzv.cz. tel.: +212 537 755 420. Konzulární oddělení je k dispozici pro telefonické dotazy každou středu v čase 13-15 hod. marockého času. V jiných dnech nebo v případě přetížení linky lze zaslat dotaz e-mailem na adresu consulate_rabat@mzv.cz.

Obchodně-ekonomický úsek: e-mail: commerce_rabat@mzv.cz

Na e-maily odpovídáme co nejdříve to je možné, nejpozději však do 5 pracovních dní. tel.: +212 537 755 420 / 421 (Po-Pá od 8:00 do 16:30) fax: +212 537 754 393

CzechTrade Maroko, tel.: +212 522 226 121, mobil: +212 676 495 910, e-mail: jakub.atarsia@czechtrade.cz

V Maroku byl do roku 2023 spuštěn projekt **PROPEA**, více informací www.propea.cz. Místním realizátorem byla společnost Ecovis Morocco Casablanca. Více informací podává Velvyslanectví ČR v Rabatu nebo Ecovis in Morocco.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Nouzová telefonní linka zastupitelského úřadu v Rabatu: 00 212 613 45 25 83 (v případě volání z marocké sítě – 06 13 45 25 83)

Policie ve městech - 19

Policie královské četnictvo / Gendarmerie royale (mimo městské aglomerace) - 177

S.O.S. nehody (ambulance) - 150

Lékařská pohotovost - 141

Hasiči a rychlá lékařská pomoc - 15

Samu (Service Privé d'Assistance Médicale Urgente) – 05 37 73 73 73

Médecins Rabat /Salé – 05 37 20 20 20 (Maroko)

Médecins Casablanca – 05 22 98 98 98 (Maroko)

Informace o telefonních číslech - 160

Hlášení poruch a nehod na dálnici - 5050

Opravy a odtahy motorových vozidel - 05 22 27 27 273(Maroko)

Rychlé převody peněz ze zahraničí – Western Union 05 22 20 80 80 (Maroko)

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 Ministère de l'Economie et des Finances (Ministerstvo hospodářství a financí), web: www.finances.gov.ma
- 1 Ministère du Transport et de la Logistique (Ministerstvo vybavení, dopravy a logistiky), web: www.mtpnet.gov.ma
- 1 Ministère de la Transition Energetique et du Developpement Durable, web: www.mem.gov.ma
- 1 Ministère de l'Industrie et du Commerce (Ministerstvo průmyslu a obchodu), web: www.mcinet.gov.ma
- 1 Ministère du Tourisme (Ministerstvo cestovního ruchu), web: www.tourisme.gov.ma
- 1 Ministère des Affaires Etrangères (Ministerstvo zahraničních věcí), web: www.diplomatie.ma
- 1 Confédération Générale des Entreprises du Maroc (CGEM) (Marocká generální konfederace podniků), web: www.cgem.ma
- 1 Agence Marocaine de Développement des Investissements (AMDI) (Marocká agentura pro rozvoj investic), web: amdie.gov.ma
- 1 Administration des douanes et impôts indirect (Celní správa), web: www.douane.gov.ma
- 1 Bank Al-Maghrib (Marocká národní banka), web: www.bkam.ma